

Warszawa, 15.07.2002 r.

Opinia o projekcie ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt i zasadach wykonywania praktyki lekarsko-weterynaryjnej (druku nr 627)

Projekt ustawy określa zasady tworzenia i organizacji zakładów leczniczych dla zwierząt oraz zasady udzielania świadczeń lekarsko-weterynaryjnych. Projekt ustawy określa rodzaje zakładów leczniczych dla zwierząt. Rodzaje te w stosunku do obowiązującej ustawy zostały rozszerzone o gabinety weterynaryjne i kliniki weterynaryjne oraz o weterynaryjne laboratoria diagnostyczne. Projekt ustawy zawiera wymagania dotyczące warunków weterynaryjnych tj. lokalizacji, siedziby, wyposażenia technicznego i sanitarnego. Zakład leczniczy dla zwierząt powinien posiadać stałą siedzibę spełniającą warunki lokalizacyjne, techniczne, sanitarne i budowlane oraz urządzenia i wyposażenie dostosowane do zakresu świadczonych usług określone odrębnymi przepisami.

Po roku 1990 sektor usług lekarsko-weterynaryjnych został prawie całkowicie sprywatyzowany. Pomieszczenia po byłych lecznicach weterynaryjnych przeznaczone zostały na inne cele, a także w nich osadzone zostały powstające spółki. Nieruchomości będące przed 1990 r. siedzibami państwowych zakładów leczniczych dla zwierząt, tylko w niewielkim stopniu zostały wykupione przez lekarzy weterynarii (około 7%). W skali kraju straciło swoje pierwotne przeznaczenie ponad 60% byłych państwowych zakładów leczniczych dla zwierząt.

Obecnie duża liczba lekarzy prowadzi praktyki w pomieszczeniach, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym do tego typu działalności, przeznaczając na ten cel mieszkania, komórki, piwnice a nawet zarejestrowano powstanie praktyki w ratuszu miejskim. *Śłużba weterynaryjna w wyniku przeprowadzonych zmian została osłabiona i osłabiona została obrona kraju przed zagrożeniem epidemicznym (szerzenie się chorób zakaźnych zwierząt) poprzez:*

- brak pomieszczeń do izolacji zwierząt podejrzanych i chorych na choroby zakaźne,
- brak śluz dezynfekcyjnych,
- niedomogi w zakresie zabezpieczenia w środki dezynfekcyjne i utrudnione ich zastosowanie w budynkach mieszkalnych,
- brak izolacji pomiędzy częścią mieszkalną a pomieszczeniami zabiegowymi,

- możliwość kontaktu zwierząt chorych ze zdrowymi,
- niedostatek sprzętu jednorazowego użytku,
- zagrożenie życia i zdrowia ludzkiego przez narażenie na możliwość skażenia, pokąsania przez chore zwierzęta doprowadzone do praktykujących lekarzy, brak urządzeń do poskramiania zwierząt,
- zanieczyszczenie klatek schodowych odchodami doprowadzanych zwierząt.

Podjęty w 1990 r. proces prywatyzacji służby weterynaryjnej z zakresu lecznictwa, oddzielający ją od państwowego nadzoru weterynaryjnego, oparty został na szeregu pism intencyjnych zwieńczonych pismem Ministra Szefa Urzędu Rady Ministrów, które pod względem prawnym mieści się w sferze prośby Premiera do Wojewodów o restrukturyzację służby weterynaryjnej według wytycznych.

Ustawa z dnia 25 lipca 2001 r. *o zmianie ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej oraz o Inspekcji Weterynaryjnej oraz ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich* wprowadziła regulacje pozwalające lekarzom weterynarii, którzy są cudzoziemcami na wykonywanie zawodu w Polsce. Warunkiem dla cudzoziemca jest jedynie posiadanie dyplomu uczelni zagranicznej uznanej za równorzędną do polskiej uczelni oraz złożenie okręgowej radzie lekarsko-weterynaryjnej oświadczenia, że będzie przestrzegał obowiązującego w Polsce prawa. Planowane jest wydanie przez Ministra Rolnictwa rozporządzenia w sprawie programu nauczania lekarzy weterynarii realizowanego przez uczelnie oraz innych przepisów o uznaniu dyplomów.

Przedstawiony projekt ustawy stwarza duże możliwości dla lekarzy weterynarii, którzy są cudzoziemcami do przejęcia nie wykupionych jeszcze zakładów leczniczych oraz tworzenia nowych zakładów. Cudzoziemcy mogą posiadać więcej środków finansowych niż polscy lekarze i mogą też sprostać stawianym wymaganiom dla zakładów weterynaryjnych.

Zwalczanie i zapobieganie szerzeniu się schorzeń zakaźnych zwierząt jest objęte umowami międzynarodowymi. W 1925 r. na mocy porozumienia międzynarodowego podpisanego w przez 24 państwa w (tym Polskę) powstał w Paryżu Międzynarodowy Urząd do spraw Epizootii (OIE). Obecnie członkami tej międzynarodowej organizacji jest ponad 140 państw w tym wszystkie państwa członkowskie UE i Polska. Zadaniem OIE jest: 1) zbieranie i komunikowanie państwom członkowskim wszelkich faktów dotyczących szerzenia się chorób zakaźnych zwierząt i stosowania środków ich zwalczania, 2) inicjowanie

i koordynowanie działań w dziedzinie zapobiegania chorobom zakaźnym zwierząt wymagających międzynarodowej współpracy, rozpatrywanie projektów umów międzynarodowych dotyczących nadzoru sanitarno-weterynaryjnego. Każde państwo jest zobowiązane przesłać do OIE odpowiednie dane, na podstawie których OIE opracowuje miesięczne, roczne i doraźne biuletyny. OIE nie ma prawa wydawania zarządzeń, które by obowiązywały kraje członkowskie, lecz jedynie zalecenia.

Naczelnym organem OIE jest Komitet, składający się z przedstawicieli (po 1) wszystkich państw członkowskich, zbierający się raz w roku. Między jego sesjami działalnością OIE kieruje Komitet Administracyjny, wybierany przez Komitet. Ponadto działają Komisje regionalne dla: Afryki, Ameryki, Azji i Europy oraz stałe komisje wyspecjalizowane, zajmujące się chorobami zakaźnymi poszczególnych rodzajów zwierząt domowych.

Działalność OIE została wsparta i umocniona przez *Konwencję międzynarodową o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych*, podpisaną w Genewie w 1935 r., w przekonaniu, iż bezustanna i skuteczniejsza walka z zaraźliwymi chorobami zwierzęcymi może być doprowadzona do pomyślnego końca tylko w drodze uzgodnionego działania krajów zainteresowanych. Kraje członkowskie zobowiązały się do utrzymania państwowej służby weterynaryjnej.

W chwili obecnej potrzebne jest rozpoczęcie odbudowy służby weterynaryjnej. Lekarze weterynarii powinni otrzymać pomoc ze strony państwa w uzyskaniu kredytów preferencyjnych na budowę i modernizację lecznic dla zwierząt.

Przedstawiony projekt nie wprowadza ograniczenia w zakresie świadczenia usług weterynaryjnych na terytorium Polski. W Unii działalność ta podlega licencjonowaniu, koncesjonowaniu i ograniczeniu przyjmowania nowych członków do korporacji zawodowej (Dyrektywa 78/1027/EEC).

Wydaje się, że wprowadzenie proponowanych wolności świadczenia usług dla lekarzy polskich i zagranicznych może być bardzo niekorzystne dla polskich lekarzy. Ponadto wprowadzenie wymogów dotyczących lokalizacji i wyposażenia technicznego zakładów bez przygotowania programu wsparcia finansowego dla polskich lekarzy weterynarii może być również bardzo dla nich niekorzystne. Należy uwzględnić również fakt, że lekarze weterynarii prowadzący praktykę lekarsko-weterynaryjną wykonują czynności urzędowe polegające na zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz nadzorze nad jakością zdrowotną produktów pochodzenia zwierzęcego oraz jakością zdrowotną mleka i pasz dla zwierząt. Spełniają istotną rolę dla ochrony naszego zdrowia i obrony narodowej. Z tego powodu nie

mogą podlegać prawom swobody prowadzenia działalności gospodarczej przez obywateli jednego państwa na terytorium innego państwa.

Źródła:

1. Bujak H.: Uwagi na temat restrukturyzacji i zmian jakościowych w weterynarii, *Medycyna Weterynaryjna* nr 47, 1991 r.
2. Raport sygnalny o stanie weterynarii w świetle przygotowań sektora weterynaryjnego do dnia gotowości wejścia Polski do Unii Europejskiej, *Życie Weterynaryjne* nr 3, 2000 r.
3. Projekt ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt i zasadach wykonywania praktyki lekarsko-weterynaryjnej (druk nr 627)
4. Międzynarodowe Porozumienie o utworzeniu w Paryżu Międzynarodowego Urzędu dla zwalczania epizootii podpisane w Paryżu dnia 25 stycznia 1924 r. Dz. U. 1925, nr 108, poz. 767
5. Konwencja międzynarodowa o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, podpisana w Genewie dnia 20 lutego 1935 r. (Dz. U. 1919, nr 26, poz. 172)
6. Rasz.H.: Analiza ustaw uchwalonych przez Sejm RP w III kadencji z zakresu weterynarii i produkcji zwierzęcej, Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu, Informacja nr 829, listopad 2001 r.
7. Ustawa o zmianie ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej oraz ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz.U. 2001, 129,1438)

Opracowała: Hanna Rasz